

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 157
din 05.04.2023

Dosar nr.: 277/2022

Petiția nr.: 3005/28.04.2022

Petentă: [REDACTED]

Reclamați: DGASPC Sector 6, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Sănătății

Obiect: Refuz încadrare în grad de handicap pe motiv că nu deține documente care să ateste faptul că boala (astmul bronșic) a debutat până la vârsta de 26 de ani, aproximativ acum 50 de ani.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul procesural al petentei

1. [REDACTED] București;

Numele și sediul și reclamaților

2. DGASPC Sector 6, Str. Cernișoara nr. 38, Sector 6, București;

3. Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Str. Dem. I. Dobrescu nr. 2-4, Sector 1, București;

4. Ministerul Sănătății, Str. Cristian Popișteanu nr. 1-3, Sector 1, București

II. Citarea părților

5. În temeiul art. 20 alin(4) din **O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

6. Părțile au fost citate pentru data de 07.06.2022.

7. Au fost comunicate petentei punctele de vedere ale reclamaților.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

8. Petenta, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 3005/28.04.2022**, arată următoarele aspecte relevante:

- la data de 17.02.2022 a depus la direcția reclamată dosarul medical pentru a fi evaluată ca persoană adultă cu handicap din cauza astmului bronșic dacă boala a debutat înainte de împlinirea vârstei de 26 de ani;
- consideră că această condiționare de vârstă reprezintă discriminare.

A depus la dosar înscrisuri.

9. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 4218/16.06.2022** petenta menține cele arătate anterior.

10. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 4889/13.07.2022** petenta menține cele arătate anterior.

Susținerile reclamațiilor

11. Al doilea reclamat, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 3822/30.05.2022**, arată următoarele aspecte relevante:

- invocă excepția necompetenței materiale a CNCD, obiectul petiției fiind un act normativ cu caracter de lege;
- invocă excepția lipsei calității procesuale pasive;
- afecțiunea medicală a petentei nu este de natură să fie încadrată într-un grad de handicap.

12. Direcția reclamată, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 3948/03.06.2022**, arată că a procedat cu respectarea prevederilor **Ordinului ministrului muncii, familiei și egalității de șanse și ministrului sănătății publice nr. 762/1992/2007**, conform căreia pot fi îndarate ca persoane cu dizabilitate persoanele care au contractat până la vârsta de 26 ani afecțiuni respiratorii cronice.

A depus la dosar înscrisuri.

13. Al treilea reclamat, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 3901/02.06.2022**, arată următoarele aspecte relevante:

- invocă excepția lipsei calității procesuale pasive;
- pe fond, consideră că fapta nu reprezintă discriminare.

A depus la dosar înscrisuri.

14. Direcția reclamată, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 4130/10.06.2022**, menține cele arătate anterior.

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

15. Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, privind vădita necompetență, prevede:

„Art. 29. Șeful structurii asistență Colegiu director, prin consilierii/consilierii juridici desemnați în acest sens, precum și membrii Colegiului director pot invoca din oficiu excepția de vădită necompetență când constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 30. Excepția de necompetență poate fi invocată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 31.

Art. 31.

1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbateră părților pentru respectarea principiului contradictorialității.

2) În situații excepționale, vădita necompetență se pune în dezbateră, în scris, petentului, însă fără a acorda un termen de citare dacă nu este posibilă prezentarea

părților, dar cu posibilitatea depunerii de către petent a unui punct de vedere în termen de 10 zile.

Art. 32. Consiliul soluționează excepția de vădită incompetență prin hotărâre a Colegiului director.”

16. Decizia Curții Constituționale nr. 997/2008 arată următoarele:

„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.

Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art. 16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării», iar potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.(1) lit.c), precum și art. 20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.» În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art.2 alin.(3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».

Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, prin care s-a scos din competența Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție.

În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își

poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000.

Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art. 20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

17. O.G. nr. 137/2000 definește discriminarea directă prin art. 2 alin. 1, care prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

18. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

19. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).

20. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (**Van der Musselle împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

21. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

22. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

23. Privind dreptul, Colegiul director se poate raporta la orice drept prevăzut de **O.G. nr. 137/2000**, de legislația națională respectiv de tratatele internaționale ratificate de România. CEDO, în cauza **Sejdić și Finci împotriva Bosniei și Herțegovinei**, 22 decembrie 2009, §53, arată că **Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului** acoperă patru cazuri, în particular când o persoană este discriminată

„i. în a se bucura de orice drept asigurat în mod specific unei persoane conform legislației naționale;

ii. în a se bucura de un drept care se poate deduce din obligația clară a unei autorități publice în temeiul legislației naționale;

iii. de către o autoritate publică în exercitarea puterii discreționare (spre exemplu acordarea unor subvenții);

iv. prin orice alt act sau omisiune de către o autoritate publică (spre exemplu comportamentul autorităților de impunere a respectării legii când controlează o rebeliune).”

23. **Ordinului ministrului muncii, familiei și egalității de șanse și ministrului sănătății publice nr. 762/1992/2007** prevede că pot fi îndarate ca persoane cu dizabilitate persoanele care au contractat până la vârsta de 26 ani afecțiuni respiratorii cronice.

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

24. Colegiul director constată că petenta nu a fost încadrată în grad de handicap conform prevederilor **Ordinului ministrului muncii, familiei și egalității de șanse și ministrului sănătății publice nr. 762/1992/2007** întrucât nu a contractat o afecțiune respiratorie cronică până la vârsta de 26 de ani, ci după.

25. Se respinge excepția de necompetență materială invocată de al doilea reclamat, având în vedere faptul că un ordin de ministru nu este act normativ cu caracter de lege.

26. Având în vedere faptul că ordinul care formează obiectul cauzei a fost emis de cele două ministere reclamate, se respinge excepția lipsei calității procesuale pasive invocate de ministerele reclamate.

27. Având în vedere faptul că o afecțiune cronică respiratorie care apare în copilărie sau în tinerețe, când organismul este în dezvoltare, și astfel afectează grav atât condiția fizică, cât și cea psihică, Colegiul director apreciază că persoanele la care apare o astfel de afecțiune în această perioadă timpurie de viață nu sunt în situații comparabile, privind efectele afecțiunii, cu persoanele la care afecțiunea apare ulterior vârstei de 26 de ani. Alegerea acestei vârste nu este aleatorie, coincide cu perioada dezvoltării fizice. În aceste condiții este justificat ca tratamentul celor două categorii de persoane cu afecțiuni respiratorii cronice să fie diferit, astfel fapta sesizată nu reprezintă discriminare. Cum arată CEDO, prin hotărârile sale, în domeniile în care nu există o practică comună a statelor (cum ar fi cel medical care se schimbă rapid) marja de apreciere a comparabilității situațiilor este mai largă (**S.H. și alții împotriva Austriei**, §69).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Respinge excepția de necompetență materială invocată de al doilea reclamat conform art. 29-32 din **Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor**;
2. Respinge excepția lipsei calității procesuale pasive invocate de ministerele reclamate;
3. Faptele sesizate nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: —

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

**CONSILIUL NAȚIONAL
pentru COMBATEREA
DISCRIMINĂRII**

Pagina 6 din 7

Piața Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la sedință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA - Membru

DIACONU ADRIAN – Membru

GRAMA HORIA - Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru

Redactată și motivată: H.I.

Data redactării: 18.03.2025

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

